Jaarrapportage VTH 2021

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving omgevingsrecht

Gemeente Hilversum

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 5 juli 2022

Afkortingenlijst
APV: Algemeen plaatselijke verordening
BOA: Buitengewoon opsporingsambtenaar
CWM: Commissie Welstand en Monumenten
IBT: Interbestuurlijk toezicht
MOR: Melding Openbare Ruimte
OFGV: Omgevingsdienst Gooi- en Vechtstreek en Flevoland
OLO: Omgevingsloket Online
RCE: Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
VTH: Vergunningverlening, toezicht en handhaving
Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wm: Wet milieubeheer

Inhoud

1. Inleiding 3
1.1. Wettelijk kader 3
1.2. Belang van goede VTH 3
1.3. Corona 3
2. Vergunningverlening 4
2.1. Aanvragen en meldingen 4
2.3 Meervoudige bewoning 4
2.4 Omgevingsteam 4
2.5 Bezwaar en beroep 5
3. Toezicht en handhaving 6
4. Conclusies 9

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

Gemeenten hebben wettelijke taken op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving in de fysieke leefomgeving. Daaronder vallen onder andere bouwen, gebruik, milieu en brandveiligheid. De taken zijn opgenomen in de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) en verder uitgewerkt in het Besluit omgevingsrecht (Bor), hoofdstuk 7. Naast de verplichting tot uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving staan hier verplichtingen in omschreven over het beleid daarvoor, de werkwijze en rapportage. Omdat een deel van deze taken door de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek (OFGV) wordt uitgevoerd, gelden deze verplichtingen ook voor de Omgevingsdienst.

Sinds 1 juli 2016 geldt de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving Gemeente Hilversum. Deze is door de gemeenteraad vastgesteld. Het invullen van de kwaliteitscriteria wordt hierin aan het college van burgemeester en wethouders gelaten. De gemeenteraad wordt tenminste eenmaal per jaar geïnformeerd over het behalen van de kwaliteitscriteria. Dit jaar wordt naar verwachting een nieuwe Verordening vastgesteld.

Het gemeentelijke VTH-beleid wordt eens per vier jaar opgesteld en geëvalueerd. In 2020 is de evaluatie van het VTH-beleid Omgevingsrecht 2017 - 2020 uitgevoerd en door het college vastgesteld. Vorig jaar is nieuw VTH-beleid 2021-2026 vastgesteld.

Jaarlijks wordt op basis van het gemeentelijke VTH-beleid een uitvoeringsprogramma vastgesteld voor het komende jaar. In een jaarverslag wordt teruggeblikt op dat jaar, op basis van het uitvoeringsprogramma. Het voorliggende jaarverslag bevat de verrichtingen en uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht (Wabo) van Hilversum in 2021 en vloeit voort uit het VTH-uitvoeringsprogramma omgevingsrecht 2021-2022 Hilversum.

De taken die uitgevoerd zijn door de Omgevingsdienst (OFGV) zijn opgenomen in de jaarlijkse rapportage van de OFGV en niet in deze rapportage opgenomen.

1.2. Belang van goede VTH

Door een goede uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving stelt de gemeente Hilversum haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in staat om Hilversum leefbaar, schoon en veilig te maken en houden. De taken zijn een wezenlijk onderdeel van de gemeentelijke activiteiten. Doelen die in het coalitieprogramma, de begroting en andere beleidskaders zoals de Structuurvisie en bestemmingsplannen en straks in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan zijn gesteld, worden uitgewerkt in concrete activiteiten. Met vergunningverlening, toezicht en handhaving wordt geborgd dat de gemeente zich daadwerkelijk volgens de gestelde doelen ontwikkelt (voor zover het mogelijk is om dit aan te sturen). Tegelijkertijd komt er waardevolle informatie naar voren die gebruikt kan worden om doelen, prioriteiten en actieprogramma's bij te stellen om zo slagvaardiger te opereren.

1.3. Corona

In 2020 brak de Covid-19 pandemie uit. De maatregelen die hieruit voortvloeiden golden ook een deel van dit jaar. De weerslag hiervan op de VTH-taken is dit jaar echter minder geweest dan vorig jaar.

2. Vergunningverlening

2.1. Aanvragen en meldingen

Aanvragen voor een omgevingsvergunning, sloopmelding of melding brandveilig gebruik kunnen via het landelijke Omgevingsloket (OLO) worden ingediend. Daarnaast is het mogelijk om voorafgaand aan een vergunningaanvraag een vooronderzoek te doen. Een vooronderzoek kan worden aangevraagd via een e-formulier op de website van de gemeente. In totaal zijn er 2192 aanvragen en meldingen behandeld.

Tabel 1 Aantal behandelde Wabo-aanvragen in 2021

Type aanvraag of melding	Aantal
Omgevingsvergunning uitgebreide procedure	16
Omgevingsvergunning reguliere procedure	1085
Totaal aantal meldingen	842
Vooronderzoeken	249

Op alle 1101 vergunningen is 1088 keer binnen de wettelijke termijn besloten (ca. 99%). Het streefpercentage van 90% op tijd te besluiten is dit jaar gehaald. In 35% van de gevallen is een verlengingsbesluit genomen. Het doel om maximaal 20% te verlengen is niet gehaald.

Dat de doelstelling voor het maximale aantal verlengingsbesluiten niet is gehaald, wordt voornamelijk verklaard door de complexiteit van de aanvragen. In de meeste gevallen zijn meer dan twee disciplines en afdelingen betrokken bij advisering op een aanvraag en kan een besluit niet direct op het bestaande beleid worden gebaseerd. Dit vergt meer overleg- en afwegingstijd, waardoor een verlengingsbesluit soms noodzakelijk is.

2.3 Meervoudige bewoning

Op 30 maart 2016 is door de gemeenteraad het paraplubestemmingsplan Regeling meervoudige bewoning vastgesteld. Deze regeling moet problemen als gevolg van meervoudige bewoning voorkomen. In 2018 is de regeling geëvalueerd. Op basis van de evaluatie zijn gesprekken gevoerd met onder andere bewonersorganisaties en is vervolgens een nieuwe regeling voorbereid. Deze regeling is niet door de gemeenteraad vastgesteld. Momenteel wordt nader overwogen welk type regeling passend is.

2.4 Omgevingsteam

Aanvragen die niet passen binnen het bestemmingsplan, worden ter advisering aan het Omgevingsteam voorgelegd. Ook kunnen handhavings- of legalisatieverzoeken worden voorgelegd. Het Omgevingsteam is een multidisciplinair team met ambtelijke professionals op gebied van omgeving. Het Omgevingsteam komt wekelijks bijeen. In 2021 zijn er 388 adviesvragen gesteld. Dit aantal is 13% groter dat in 2020 (343).

Tabel 2 Advisering per type vraag

Onderdeel	Aantal adviesaanvragen
Omgevingsteam totaal	388
Omgevingsteam aanvragen	249
Omgevingsteam vooronderzoek	120
Omgevingsteam legalisatie	19

Er zijn pieken aan aanvragen te zien in maart, net voor en net na de zomervakantie. Er zijn 249 adviesvragen op aanvragen omgevingsvergunningen ingediend en 120 adviesvragen op vooronderzoeken. Daarnaast waren er 19 legalisatieverzoeken. De doorlooptijd van een adviesvraag wordt beïnvloed door de complexiteit van de zaak, aanvullende informatie die door de initiatiefnemer wordt geleverd, het aantal en de volgtijdelijkheid van sectorale adviezen, relatie met andere lopende aanvragen en de politiek-bestuurlijke gevoeligheid.

Tabel 3 Doorlooptijden adviesvragen Omgevingsteam 2021

Doorlooptijd	% afgedaan
Direct	11%
Na 1 week	36%
Na 2 weken	55%
Na 3 weken	68%

2.5 Bezwaar en beroep

Als het gaat om vergunningverlening, toezicht en handhaving bestaan de mogelijkheden voor bezwaar en beroep. Voor 2021 geldt dat er in totaal 120 bezwaarschriften zijn ingediend tegen besluiten op aanvragen om omgevingsvergunning. Daarnaast is 29 maal beroep ingediend (inclusief hoger beroep en verzoeken om voorlopige voorziening). De aantallen zijn in tabel 5 weergegeven.

Tabel 4 Aantallen bezwaren en beroepen omgevingsrecht per uitkomst in 2021

	Totaal	(Kennelijk) Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Gegrond	Ongegrond	Nog niet afgerond
Bezwaar	120	5	41	0	31	43
Beroep/hoger beroep/verzoek om voorlopige voorziening	29	0	9	3	4	13
Totaal	**149**	**5**	**50**	**3**	**35**	**56**

In 3 gevallen (2%) leidde het bezwaar of beroep tot een gegrond verklaring. Er wordt voldaan aan de doelstelling dat minimaal 80% van bezwaar en beroep tot een ongegrondverklaring leidt. De ingetrokken en nog niet afgeronde zaken zijn hierbij buiten beschouwing gelaten.

3. Toezicht en handhaving

Er zijn verschillende vormen van toezicht (inspecties).

- Vergunningsgericht toezicht is toezicht op de uitvoering van verleende omgevingsvergunningen voor de activiteiten bouwen, slopen, aanleggen en/of wijzigen van monumenten.
- Objectgericht toezicht zijn periodieke controles van panden, percelen of milieu-inrichtingen. Deze controles worden ook uitgevoerd als er geen ontwikkelingen gemeld of aangevraagd zijn. Bijvoorbeeld omdat er risico's kunnen ontstaan voor de omgeving. Er wordt gecontroleerd of aan de geldende regelgeving voldaan wordt.
- Wijkgericht toezicht richt zich op de openbare ruimte en op illegaal gebruik. Hier wordt gecontroleerd of aan de APV (Algemeen plaatselijke verordening) en aan milieuregels voldaan wordt. Hieronder vallen onder andere overlast van hondenpoep en parkeren.
- Thematisch toezicht vindt plaats in een specifiek gebied, periode en gaat over een specifiek onderwerp. Bijvoorbeeld fietsparkeren bij stations of verscherpt toezicht in december tegen illegale brandplaatsen tijdens Oud&Nieuw.
- Klachtentoezicht zijn controles naar aanleiding van klachten of meldingen van derden. Deze worden zoveel mogelijk in het wijkgericht toezicht meegenomen, maar kunnen bij hoge urgentie ook afzonderlijk plaatsvinden.

In onderstaande tabel zijn de aantallen voor de toezichtsvormen vergunningsgericht toezicht, objectgericht toezicht en klachtentoezicht weergegeven. Er is weergegeven met welke aantallen rekening is gehouden in het uitvoeringsprogramma en wat de werkelijke aantallen waren. Als er overtredingen zijn geconstateerd, is handhaving gestart.

Tabel 5 aantal inspecties per activiteit

Vergunningsgericht toezicht	**Aantal 2020**	**Aantal 2021**
Aantal inspecties op de activiteit bouwen	ca.550 op locatie, 220 administratief, 60 door/met brandweer	ca. 800, plus 215 administratief (en 1076 oudere dossiers administratief gecontroleerd/afgehandeld)
Aantal inspecties op de activiteit slopen	ca. 20	ca. 45
Aantal inspecties op de activiteit aanleggen	ca. 10	ca. 5
Aantal inspecties op de activiteit wijzigen monument	ca. 235	ca. 105
Objectgericht toezicht	**Aantal 2020**	**Aantal 2021**
Aantal inspecties brandveiligheid Bouwbesluit	299	336
Aantal inspecties evenementen	4	Ca. 6
Aantal inspecties inrichtingsgebonden milieueisen	118	146
Aantal inspecties duurzaamheid inrichtingen	-	54

Klachtentoezicht		Aantal
Aantal klachten/meldingen bouwen	458	366
Aantal klachten/meldingen openbare ruimte	2104	1471
Aantal klachten/meldingen milieu	230	17 MOR en 39 klachten

Te zien is dat het aantal klachten/meldingen openbare ruimte en milieu sterk is afgenomen ten opzichte van 2020. Dit komt waarschijnlijk doordat in 2020 veel mensen thuis werkten en de horeca, winkels en andere gelegenheden gesloten waren, waardoor mensen meer thuis waren en sneller klachten indienden.
Hiernaast is het aantal inspecties op de activiteit wijzigen monument afgenomen. Reden hiervoor is dat de ambtenaar die hiervoor verantwoordelijk is, in 2021 is uitgevallen. De noodzakelijke inspecties zijn binnen de afdeling overgenomen en uitgevoerd, maar niet alle inspecties konden worden vervangen.

Handhaving start als er geconstateerd is, dat er strijdigheid is met de regelgeving. Dit komt voort uit het toezicht (zie vorige hoofdstuk.) BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaar) en toezichthouders zijn de toezichthoudende ambtenaren voor verschillende rechtsgebieden. Zij hebben bevoegdheden om, indien nodig, ter plaatse handhavend op te treden, waarbij de BOA's naast een bestuursrechtelijke ook een strafrechtelijke bevoegdheid hebben. Toezicht en handhaving zijn daarom nauw met elkaar verbonden. In Hilversum wordt gewerkt in vier wijkteams: Noord, Oost, Zuid en Centrum zuidoost.

In 2021 zijn er 16 handhavingsverzoeken ontvangen voor 31 adressen.

Tabel 6 Handhavingsmiddelen ingezet in 2021

Middel	Aantal
Voornemen opleggen last onder dwangsom	22
Opleggen last onder dwangsom	14
Opleggen bouwstop (spoedeisende bestuursdwang)	5
Ontvangen verzoeken tot handhaving	31

Doelstelling is om 80% van de VTH-gerelateerde MOR-meldingen binnen zes weken af te handelen. In 2021 zijn 1659 van de 2046 MOR-meldingen (81%) binnen zes weken afgehandeld. Daarmee wordt voldaan aan de doelstelling.

Tabel 7 MOR-meldingen 2021

Type MOR-melding	Aantal	Percentage binnen zes weken afgehandeld
MOR-melding bouwen	366	27%
MOR-melding openbare ruimte	1471	93%
MOR-melding milieu	170 MOR en 39 klachten	92%
Totaal	**2046**	**81%**

Voor het onderdeel bouwen is het percentage meldingen dat binnen zes weken is afgehandeld laag. Dat komt doordat de klachten en meldingen voor cluster Bouwen doorgaans complex zijn en een langere behandeltermijn vragen. Veelal moet naast de controle en het opmaken van het

inspectierapport het PUZA team, Welstand en/of Omgevingsteam advies geven. Daarnaast hebben er tijdens de Corona periode geen thuiscontroles plaatsgevonden en werd een groot aantal klachten later opgepakt.

Bij de afhandeling van bezwaarschriften wordt gewerkt met de oplossingsgerichte aanpak. De oplossingsgerichte aanpak is gericht op een vroegtijdige actieve houding van de gemeente in handhavingszaken. In het ambtelijke 'trechteroverleg' worden zaken beoordeeld. Hierbij wordt voor 80% van de zaken eerst een informele aanpak gehanteerd. Onder een informele aanpak wordt verstaan dat er eerst telefonisch contact wordt opgenomen of een bezoek wordt afgelegd, om te bezien of de zaak op deze manier kan worden afgedaan. Zo wordt de inzet van zwaardere handhavingsmiddelen voorkomen.

4. Conclusies

Uitvoering van taken binnen het omgevingsrecht draagt bij aan een veilige, leefbare en duurzame omgeving. Door middel van vergunningverlening en het beoordelen en afhandelen van meldingen worden voorgenomen activiteiten vooraf getoetst. Hierdoor worden risico's en overlast uitgesloten of in ieder geval zoveel mogelijk voorkomen. Het toezicht is erop gericht dat de regelgeving wordt nageleefd. Door middel van handhaving kunnen eventuele overtredingen worden hersteld en kan herstel worden afgedwongen.

Ook in 2021 is door de afdeling VTH veel werk verzet. Onder andere de goede economische situatie zorgt voor een grote hoeveelheid aanvragen en (bouw)initiatieven. Hieruit vloeien vervolgens weer andere werkzaamheden voort, zoals bezwaren tegen verleende vergunningen of weigeringen, beroepszaken, verzoeken tot handhaving, etc. Dit laatste doet een groot beroep op de juristen van de afdeling VTH en op de commissie van de bezwaarschriften. De vele bouwinitiatieven leiden ook tot een grote belasting van de commissie ruimtelijke kwaliteit en het team bouwtoezicht.

In 2021 zijn op het gebied van VTH de volgende werkzaamheden verricht:

- Er zijn 1101 vergunningaanvragen gedaan, ten opzichte van 1213 in 2020. In 99% van de gevallen is tijdig op de vergunningaanvraag besloten. Dit voldoet aan de doelstelling van 90%.
- In 35% van de gevallen is de termijn voor het verlenen van de vergunning verlengd. Dit voldoet niet aan de doelstelling van 20%
- Er zijn 120 vooronderzoeken aangevraagd, ten opzichte van 188 in 2020.
- Er zijn 388 adviesaanvragen in het Omgevingsteam behandeld, ten opzichte van 344 in 2020.
- Er zijn 149 bezwaar- en beroepsschriften ingediend, ten opzichte van 152 in 2020. Hiervan zijn er 50 ingetrokken en 56 nog niet afgerond. In 3 gevallen (2%) leidde dit tot een gegrond verklaring. Er wordt voldaan aan de doelstelling dat 80% van bezwaar en beroep tot een ongegrondverklaring leidt.
- Er zijn 2046 MOR-meldingen ontvangen. Hiervan is 81% binnen zes weken afgehandeld. Er is voldaan aan de doelstelling om 80% van de MOR-meldingen binnen zes weken af te handelen.

De meeste doelstellingen zijn behaald in 2021. Alleen de doelstelling van maximaal 20% verlengingsbesluiten van vergunningaanvragen is niet gehaald. Oorzaak hiervan is de complexiteit van de vergunningaanvragen.

Waar vorig jaar doelstellingen niet werden gehaald doordat de maatregelen als gevolg van de Covid pandemie meer tijd vroegen, is dat dit jaar niet meer het geval. Gebleken is dat er minder klachten en meldingen zijn binnengekomen en de samenleving meer gewend is geraakt aan de gewijzigde situatie. Datzelfde kan gezegd worden van de gemeentelijke organisatie, die inmiddels op de veranderingen is ingespeeld.